

School en Cultuur

Vier (de) seizoenen met de Familie Pluim *Lente*

1

School en Cultuur

Vier projecten. Ieder seizoen een! Doe je mee met de familie Pluim?

Projectenserie voor groep (0) 1 en 2

Ontwikkeling van het project:

De Werkhoven 'Geschiedenis voor u':
Anne Werkhoven-Kuus, Annet Werkhoven-Scherpel
en Caroline Reulen-Scherpel.
Vormgeving: Yanno Post / Nina Werkhoven

De Werkhoven 'Geschiedenis voor u'

December 2025 - Maart 2026

Copyright:

Dit materiaal is bedoeld voor gebruik binnen uw school en mag niet vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden voor gebruik daarbuiten zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van De Werkhoven 'Geschiedenis voor u'.

Inhoudsopgave

• Inleiding	3
• Doelen	3
• Verantwoording	3
• Activiteitenoverzicht 1 t/m 3	4
• Activiteit 1	5
• Activiteit 2	6
• Activiteit 3	7

Bijlagen

• 1 Activiteiten bij Lente in de klas	8
• 2 Verhaal: Lente in het bos	10
• 3 Lenteliedjes	16
• 4 Knutselwerkjes	17
• 5 Kleurplaat 1	18
• 6 Kleurplaat 2	19
• 7 Kleurplaat 3	20
• 8 Zoek de twee bij elkaar	21
• 9 Memory moeder en kind	22
• 10 Kaart Bomenmuseum	23

Inleiding

Dit is het derde project van vier, waarin de familie Pluim wordt gevolgd tijdens de seizoenen. De lente is altijd een vrolijk en mooi seizoen. De dagen worden weer langer, de bomen krijgen blaadjes, het is alsof de hele wereld weer ontwaakt uit een lange slaap. Het is ook het seizoen van geboorte: veel jonge vogels en dieren worden geboren en de velden en bosranden komen weer vol met bloemen te staan. Wat betekent de lente allemaal voor de dieren in het bos?

In dit project draait alles om de lente. De familie Pluim wordt wakker uit haar winterslaap, maar wat horen ze toch? Het lijkt wel gepiep? Het blijkt dat hun logee, mevrouw muis, baby's heeft gekregen. Ze lijken niet zo erg op haar, zij is grijs en de muisjes zijn wit? Dat komt omdat vader muis een tamme muis is. Ze willen graag bij vader muis op bezoek. Maar waar woont hij precies? In dit verhaal gaan de eekhoorns en de jonge muizenfamilie op zoek naar de vadermuis. Die blijkt vanuit het Grote Huis naar het Hoge Bomenbos gevlucht te zijn! De startactiviteit wordt verteld door de leerkracht zelf met behulp van prenten. Erna kunnen allerlei lente-activiteiten gedaan worden en liedjes gezongen. Als afsluiting van het project gaan de leerlingen naar het Hoge Bomenbos om de familie Pluim en Muis te helpen zoeken. Het Hoge Bomenbos is het 'Bomenmuseum/Von Gimborn arboretum' in Doorn. Daar gaan de leerlingen naartoe en zoeken de witte muis door middel van een speurtocht. Het is ook de afsluiting van het lenteproject. Heel veel plezier!

Doelen

Door middel van dit project worden de Iln. geactiveerd om na te denken over het seizoen 'lente', wat betekent de lente voor de natuur, de dieren in het bos?

De leerlingen leren en werken op verschillende creatieve manieren over het thema 'lente'

Kunstzinnige vorming:

Kerndoel 54: De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Verantwoording

De lente is een spannend en mooi seizoen. Er gebeurt heel veel in het bos, de dieren worden wakker uit de winterslaap. Er komen steeds meer bloemen en blaadjes aan de bomen, de vogels zingen dapper en er zijn veel jonge dieren. Na de winter is dit een mooi onderwerp om alles weer 'tot leven' te zien komen. Dat kan op heel veel verschillende manieren. We gaan dat zoveel mogelijk van alle kanten belichten door de activiteiten, liedjes en als klapstuk door een bezoek aan het Hoge Bomenbos. Over de lente zijn veel liedjes geschreven en is er veel creatief materiaal voor handen. Dat maakt dit onderwerp ook erg flexibel en aantrekkelijk. Er kunnen spelletjes gedaan worden en het is gemakkelijk te integreren in andere vakgebieden: er kan over geteld, getekend, gezongen en geknutseld worden. Maar ook is het een stukje wereldoriëntatie en sociale vorming. Kortom: er zitten heel veel speelse- en leerzame elementen in werken over de lente. Met dit thema sluiten we nauw aan op de belevingswereld van kleuters. Het project kan naar eigen inzicht aangevuld of ingekrompen worden. Mogelijkheden te over!

Activiteitenoverzicht 1 t/m 3

Ieder project bestaat uit drie onderdelen

Ieder project bestaat uit drie onderdelen:

- Vooraf: een voorbereidende activiteit: Het voorleesverhaal van de familie Pluim en het sparen van materiaal dat gebruikt gaat worden in de activiteiten;
- Roulatie activiteiten in groepjes met eventueel een afsluitende tentoonstelling.
- De bezoeken (dit keer een bezoek aan het Bomenmuseum/Von Gimborn arboretum in Doorn);

Vorbereiding

Een paar dagen voordat het project gaat beginnen vraagt de leerkracht aan de leerlingen om spulletjes van huis mee te nemen die met de lente te maken hebben: boekjes over de lente, jonge dieren/babyknuffels, bloemen, evt. takken met jonge blaadjes, een poster van een lentebos of van jonge dieren en bomen en bloemen in de knop. Plaatjes van jonge dieren, jonge vogels en bloemen. Maar ook: closetrolletjes, watten, eierdozen, glazen potjes, (eventueel ook: witte bonen, tuinaarde en tuinkers, papieren bordjes en servetjes, beschuit). De spulletjes komen bij elkaar te liggen op en bij de projecttafel zo kunnen we (ook) een lentebos bouwen! Een zelfgemaakte collage met als onderwerp een bos in de lente of een grote poster van een lentebos kan er eventueel achter. Dit allemaal om in de sfeer van het thema te komen.

Activiteit 1

De familie Pluim wordt wakker

Activiteit A:

- **Activiteit:** De leerkracht heeft de prenten op het digibord klaarstaan of geprint in de hand. Er worden even herinneringen opgehaald over de familie Pluim. Ze waren in de winter gaan slapen en ze hadden een logee. Wie ook alweer? En waarom? Dan vertelt de leerkracht aan de hand van de prenten over de familie Pluim. Er worden korte opdrachten gegeven naar aanleiding van het verhaal. Gestopt wordt op het moment dat er besloten wordt om naar het Hoge Bomenbos te gaan. Zullen wij daar ook naar toe gaan om te gaan helpen zoeken? (Een dag wordt in het vooruitzicht gesteld)
- **Duur:** Max. 30 minuten.
- **Benodigheden:** Bijlage 2 en de bijbehorende prenten. De leerlingen zitten in de kring en de leerkracht heeft de prenten op het digibord, of op papier geprint. Het verhaal is geprint en heeft de leerkracht bij de hand.

Activiteit B:

- **Activiteit:** Daarna worden er liedjes gezongen en kan het filmpje/de filmpjes bekeken worden.
- **Duur:** Max. 30 minuten.
- **Benodigheden:** Filmpje klaarzetten op digibord via de link:
<https://schooltv.nl/video-item/hoe-weet-je-dat-het-lente-wordt-dag-winter-hallo-voorjaar>
 Een iets langer, maar erg leuk filmpje:
<https://schooltv.nl/video-item/huisje-boompje-beestje-seizoenen>

Activiteit C:

- **Activiteit:** Napraten over het filmpje/ de filmpjes en ook over de familie Pluim en Muis. We gaan de families helpen in Het Hoge Bomenbos! (Als voor uitzicht op de excursie naar het Bomenmuseum).
- **Duur:** Max. 10 minuten.

6

Activiteit 2

Lente in de klas

Deze les kan meer dagen in beslag nemen: werken over de lente: in een roulatiesysteem gaan alle leerlingen op verschillende manieren werken over de lente.

Activiteit A:

- **Activiteit:** Start in de kring. Terugkomen op de vorige activiteit. Wat hebben we allemaal gezien/gemaakt? Liedje(s) zingen over de lente.
- **Duur:** Max. 10 minuten.
- **Benodigdheden:** Tekst liedje(s) over de lente (bijlage 3).

Activiteit B:

- **Activiteit:** Uitleg over de werkjes die gedaan kunnen worden over de lente. Alle gemaakte werkjes komen in de klas te hangen, worden op de vensterbanken gezet en op de thematafel geplaatst.
- **Duur:** Max. 30-45 minuten.
- **Benodigdheden:** Zet de materialen klaar volgens bijlage 1 Activiteitenoverzicht en bijlagen 4 t/m 9.

Activiteit C:

- **Activiteit:** Er wordt dagelijks even gecontroleerd hoe het met de bonen is, wat is er te zien? Wat gebeurt er precies?

De activiteit met de tuinkers kan afgesloten worden door met elkaar de tuinkers op te eten op een beschuitje met boter en suiker.
- **Duur:** Max. 30-45 minuten.
Dagelijkse controle, max. 5 minuten.
- **Benodigdheden:** Zie bijlage 1 Activiteitenoverzicht.

Activiteit 3

Naar het Hoge Bomenbos

Activiteit A:

- **Activiteit:** De dag voordat er naar het Hoge Bomenbos wordt gegaan de leerlingen eraan herinneren en het er nog even over hebben.
- **Duur:** Max. 10 minuten.

Activiteit B:

- **Activiteit:** De leerlingen gaan met de leerkracht (en) en een aantal ouders naar het Bomenmuseum om de familie Pluim en Muis te helpen zoeken. Bij het Bomenmuseum staat de verhalenverteller de groep op te wachten. Samen met haar gaan ze het Hoge Bomenbos binnen en doen ze de speurtocht. Uiteindelijk wordt de witte muis gevonden: in de boomhut van Max. Daar is tijd om te spelen, wat te drinken en eten eventueel en de boomhut van binnen te bekijken. Wat vinden de leerlingen van de afloop?
- **Benodigheden:** Een aantal ouders die de leerlingen mee kunnen nemen naar Doorn en daar ook kunnen blijven om te helpen met de begeleiding. Het is handig om rugzakjes met wat eten en drinken mee te nemen. Laarzen aan en een dikke jas.

Adres Bomenmuseum: Velperengh 13, Doorn. Zie ook bijlage 10.

NB. De activiteiten bij 2 kunnen ook na de excursie worden gedaan. Dat is aan de leerkracht zelf.

Bijlage 1: Activiteiten voor lente in de klas

Activiteit 1	Bonen zien groeien
Korte inhoud	Deze activiteit duurt een tijdje, maar de kinderen zien dat de boon worteltjes krijgt, dat er een steeltje en blaadjes uit de boon groeien: Doe wat vochtige watten in een glazen potje en doe in ieder potje een boon. Zo, dat de boon goed zichtbaar is. Na een tijdje kunnen de kinderen zien dat uit de boon weer nieuw leven komt! Houdt de watten vochtig, maar niet te nat. Bespreek regelmatig wat er te zien is.
Benodigdheden	Glazen potje (hoeveelheid: voor ieder kind eentje) Zigzag watten; gedroogde witte bonen in een zak.
Activiteit 2	Krokusjes vouwen
Korte inhoud	Krokusjes vouwen. Voor de uitleg zie bijlage 4
Benodigdheden	Voor alle vouw-activiteiten geldt: maak eerst zelf een voorbeeld! Klaarzetten: paarse, gele, oranje en groene vouwblaadjes. Ondergrond licht groen A5.
Activiteit 3	Narcis maken
Korte inhoud	Narcis maken. Voor het voorbeeld zie bijlage 4
Benodigdheden	Klaarzetten: groen papier voor buitenblaadjes, gele verf, kwasten, scharen, lijm, eierdozen voor het hartje, groen papier voor de steel en de blaadjes, Ondergrond licht groen A4.
Activiteit 4	Tuinkers zaaien en opeten
Korte inhoud	Voor ieder groepje: een eierdoos vullen met aarde. Dan de zaadjes van de tuinkers er voorzichtig opstrooien, beetje water erover sproeien (houdt de aarde vochtig). Na een paar dagen zullen de zaadjes ontkiemen. En na ongeveer een week kunnen de eerste tuinkersplantjes geoogst worden en opgegeten op een beschuitje! Vaak kan er twee keer geoogst worden. Eet smakelijk!
Benodigdheden	Zes of zeven eierdozen (net zoveel als er groepjes zijn in de klas) zwarte teeltaarde, drie of vier zakjes tuinkers. Beschuitrollen, boter en wat suiker. Papieren bordjes en servetjes.

Bijlage 1: Activiteiten bij Lente in de klas

Activiteit 5	Hyacint
Korte inhoud	Individuele opdracht: Vouw een bakje. Beplak de closetrol met propjes crêpepapier. Doe in het bakje wat serpentines. Plaats de closetrol in het bakje. De hyacint is klaar!
Benodigdheden	Maak eerst zelf een voorbeeld! Klaarzetten: closetrollen, paarse en roze crêpepapier, vouwblaadjes, serpentines, lijm.
Activiteit 6	Welk babydier hoort bij welke moeder?
Korte inhoud	Dit is een individuele opdracht: de leerlingen zoeken eerst het babydier bij de moeder en dan mogen ze de dieren kleuren.
Benodigdheden	Print voor alle leerlingen het werkblad. Kleurtjes en een potlood.
Activiteit 7	Memory: zoek de baby bij het moederdier
Korte inhoud	Een activiteit die twee aan twee gedaan kan worden. De kaartjes worden omgedraaid en net als memory om beurten omgedraaid. Wie heeft de meeste kaartjes?
Benodigdheden	Print het memoryblad voor de helft van de klas (net zoveel als je denkt nodig te hebben om twee aan twee het spel te kunnen doen) plak de bladen op karton en knip de plaatjes uit. Let op: netjes uitknippen, anders is het te makkelijk. Doe de plaatjes in afzonderlijke bakjes (voor ieder tweetal kinderen een set).
Activiteit 8	Kleurplaten over de lente
Korte inhoud	De kleurplaten kunnen altijd gebruikt worden als een andere activiteit klaar is.
Benodigdheden	Print kleurplaten voor alle leerlingen, naar keuze inkleuren met: kleurpotloden, wascokrijtjes, stiften, verf....

Bijlage 2: Verhaal: Lente in het bos

Prent 1

Het wordt steeds lichter en warmer in het Hoge Bomen Bos.
Een voor een worden de dieren van het bos wakker.
Er zijn ook steeds meer bloemen en de vogels zingen vrolijk.
De familie Pluim wordt ook wakker. He, wat is dat voor gepiep?
Het komt uit de logeerkamer. Daar ligt muis te slapen.

Prent 2

Wat is dat nou? Vier muizen? Muis had babymuisjes in haar buik en die zijn nu geboren! Wat een mooie witte muisjes.
Mama Muis is grijs. De babymuisjes zijn wit. Mama Muis vertelt dat papa Muis een tamme witte muis is. Hij woont in een hokje in Het Grote Huis.
De familie Pluim, mama Muis en de kleintjes willen papa Muis opzoeken.
Maar...waar is het Grote Huis? Mama Muis weet het niet meer. Weet jij het?

Prent 3

In het bos vragen ze het aan konijn.
Nee die weet het niet en ze kan ook niet helpen zoeken.
Veel te druk met haar baby konijntjes

Prent 4

Egel weet het ook niet en die heeft het ook te druk om te zoeken.
Das en kikker weten het ook niet.

Prent 5

Uil denkt dat de witte muis naar het Hoge Bomen Bos is gevlucht.
Wat denk jij? Maar waar is de witte muis dan?

Tot hier vertellen, wel aankondigen dat met z'n allen gezocht gaat worden in het Hoge Bomenbos. Het verhaal kan eventueel later af vertelt worden na het bezoek aan het Hoge Bomenbos.

De familie Pluim, mama Muis en de kleine muisjes gaan op zoek.
Ze zoeken overal in het bos. Opeens zien ze een hele dikke boom op een veldje.
Het is een heel bijzondere boom, er is een hut in gebouwd door mensen.
Het is de 'Boomhut van Max'! Heb jij die wel eens gezien? Hela, wie steekt daar zijn kopje om de deur van de boomhut?

Nou, wie denk je? Ja hoor, het is papa Muis! Hoera gevonden!

Op het veldje bij de boomhut vieren alle bosdieren feest.
Wat is het toch heerlijk dat het lente is!

Bijlage 3: Lenteliedjes

Krokusbolletje

Krokusbolletje,
kom maar uit je holletje.
Met je bloempjes paars en geel,
op een dunne steel.

Aan een heel dun steeltje

Aan een heel dun steeltje,
hangt een klokje klein.
Ting, ting doet het klokje
het zal gauw lente zijn!

De lente is gekomen

door H. Broekhuizen

De lente is gekomen!
De vogels in de bomen
En zie je de vogels niet,
dan zitten ze in het riet, riet, riet!

Ik zag twee hazen

op de wijs van:

'Ik zag twee beren broodjes smeren'

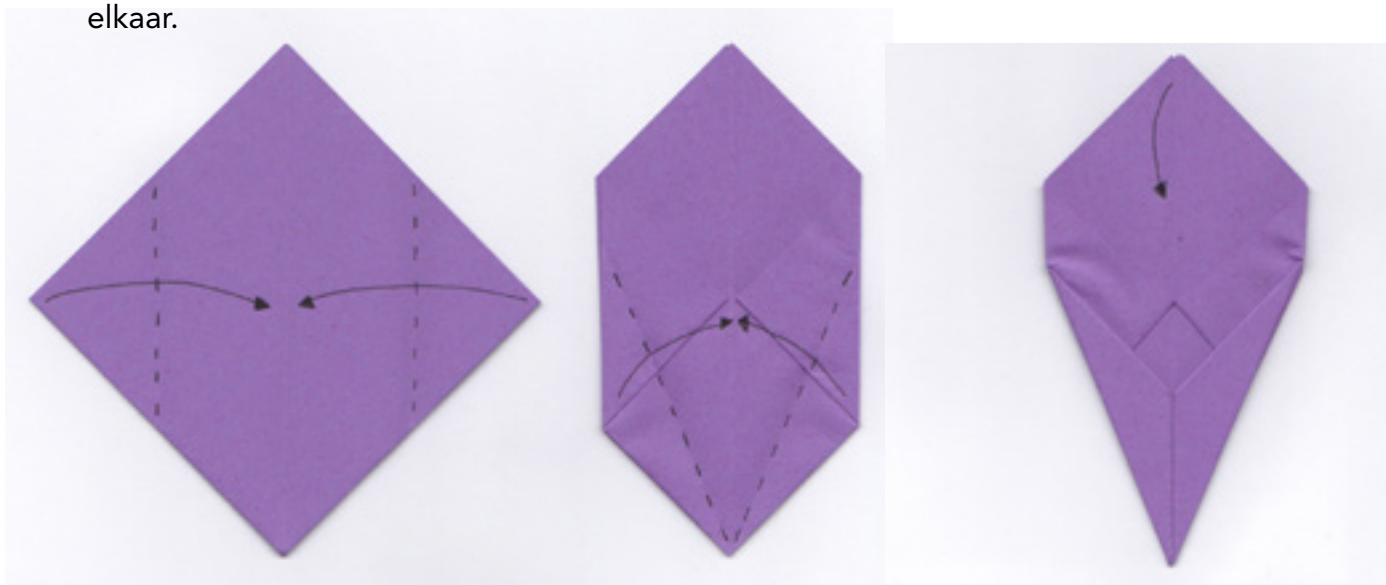
'k Zag twee hazen,
vlak voor Pasen,
zitten in een weiland.
Met een mandje vol met eitjes,
vlug aan 't verven met z'n beidjes.
Verf eens hier, verf eens daar,
nu zijn alle eitjes klaar!

Bijlage 4: Knutselwerkjes

Krokus vouwen

Basisvouwsel: Dubbel vierkant

Vouw een dubbel vierkant. Vouw de zijkanten naar de middenlijn en herhaal dit aan de achterkant. Doe hetzelfde aan de onderkant (zie voorbeeld). Herhalen aan de achterkant. Trek de blaadjes zachtjes van elkaar.

Narcis vouwen

Bijlage 5: Kip met kuikens

Bijlage 6: Lentebloemen

LENTE

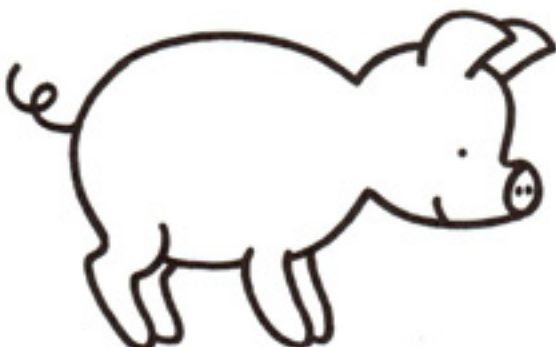
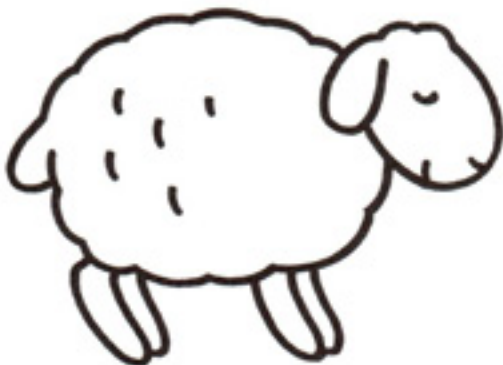
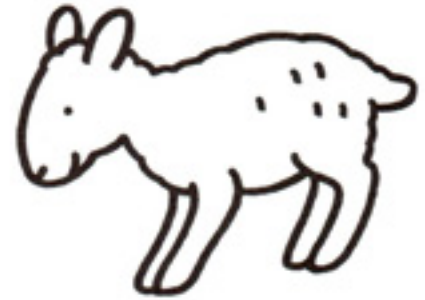
Bijlage 7: Vogel met nest en kuikens

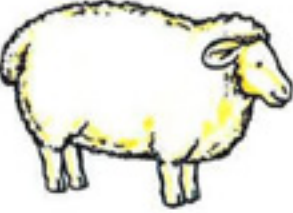

Bijlage 8: Zoek de twee bij elkaar

Dieren en hun kleintjes

Verbind elk dier met zijn kleintje. Daarna mag je de dieren kleuren.

Bijlage 9: Memory moeder en kind

 <p>het schaap</p>	 <p>het lam</p>	 <p>het paard</p>	 <p>het veulen</p>
 <p>het varken</p>	 <p>de big</p>	 <p>de poes</p>	 <p>de kitten</p>
 <p>het konijn</p>	 <p>het babykonijn</p>	 <p>Muis Piep</p>	 <p>de babymuis</p>
 <p>de geit</p>	 <p>de babygeit</p>	 <p>de hond</p>	 <p>de puppy</p>
 <p>de kip</p>	 <p>het kuiken</p>	 <p>de koe</p>	 <p>het kalf</p>

Bijlage 10: Wandelroutekaart Bomenmuseum

